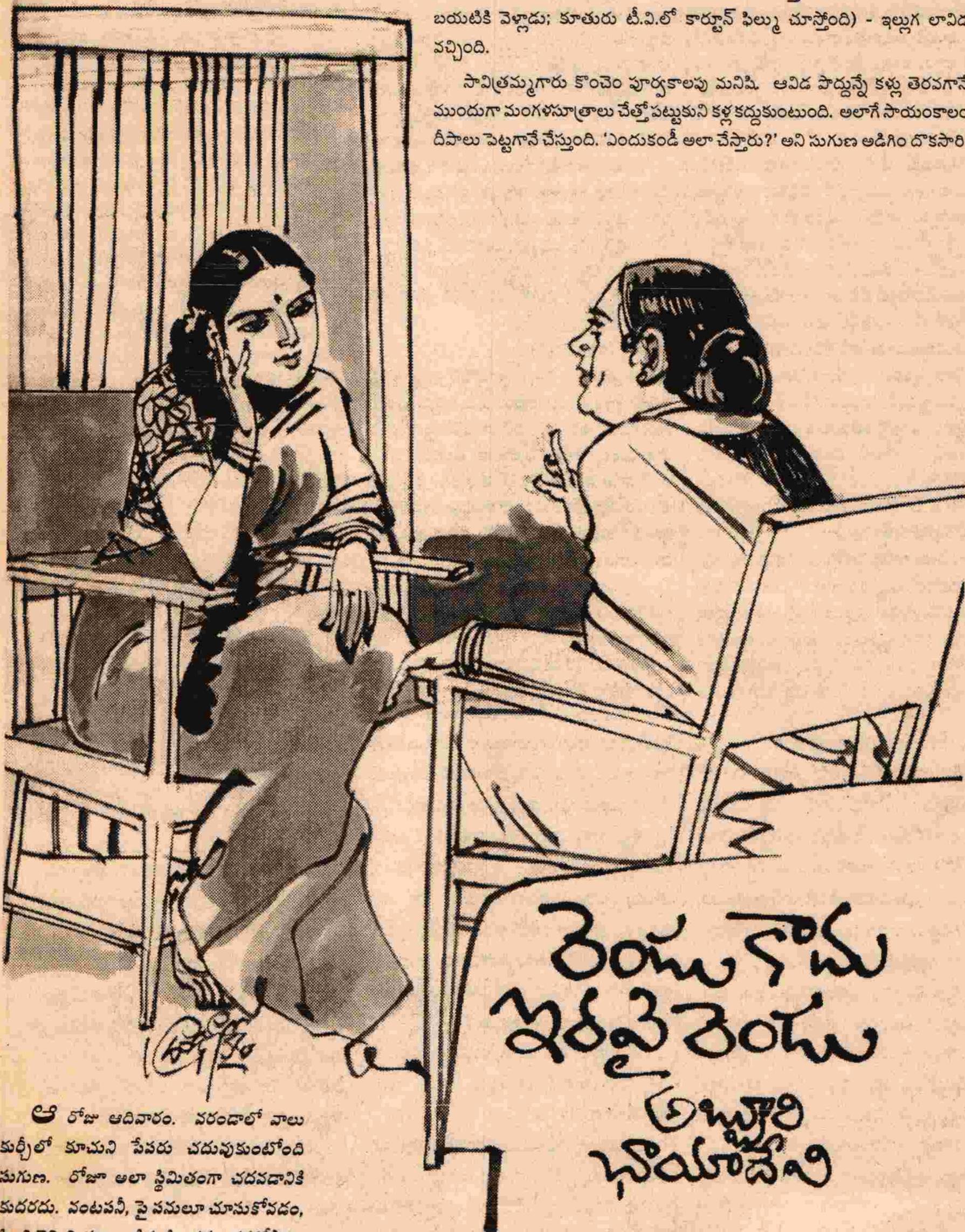

వార్తల శీర్షికలు చదవడానికి కూడా సమయం చాలదు. సాయంకాలం మళ్ళీ పిల్లచేత హోంవర్క్ చేయించడం, వంట, కాసేపు టీ.వి. - వీటితోటే సరిపోతుంది. ఇంకా ఆఫీసులోనే నయం - ఎప్పుడైనా పేపరు తిరగయ్యడానికి వీలవుతుంది.

అలా పేపరు చదువుతూండగా (ఆ సమయంలో భర్త ఎవరినో కలుసుకోవడానికి బయటికి వెళ్లాడు; కూతురు టీ.వి.లో కార్టూన్ ఫిల్ము చూస్తోంది) - ఇల్లుగ లావిడ వచ్చింది.

సావిత్రమ్మగారు కొంచెం పూర్వకాలపు మనిషి. ఆవిడ పొద్దున్నే కళ్లు తెరవగానే ముందుగా మంగళసూత్రాలు చేత్తోపట్టుకుని కళ్లకద్దుకుంటుంది. అలాగే సాయంకాలం దీపాలు పెట్టగానే చేస్తుంది. 'ఎందుకండీ అలా చేస్తారు?' అని సుగుణ అడిగిం దొకసారి.

రెండుకొండు
ఇరవైరెండు
అబ్బాయి
భోయావారి

ఆ రోజు ఆదివారం. వరండాలో వాలు కుర్చీలో కూచుని పేపరు చదువుకుంటోంది సుగుణ. రోజూ అలా స్థిమితంగా చదవడానికి కుదరదు. వంటపనీ, పై వసులూ చూసుకోవడం, పిల్లని తెమిల్చి స్కూలుకి పంపించడం, భర్తతోపాటు తనూ తయారై ఆఫీసుకి వెళ్లడం - ఆ హడావిడిలో

'ఆడదానికి మాంగల్యమే కదా ముఖ్యం' అందావిడ.

'అంతకన్న ముఖ్యమైన వెన్నో ఉన్నాయి కదండీ' అంది సుగుణ.

'చదువుకున్నావన్న పేరేగాని ఏమీ తెలియ దమ్మా నీకు! మీ చదువుకున్న వాళ్లు తెలుసుకో వలసినవి చాలా ఉన్నాయి' అందావిడ.

అందుకే ఆవిడ దగ్గర తనకి తెలియని సూక్ష్మాలు తెలుసుకునే నెపంతో అప్పుడప్పుడు ఆవిడ మీద పరిశోధన చేస్తూ ఉంటుంది సుగుణ!

సావిత్రమ్మగారు పూర్వపు వాళ్లు చెప్పిన వ్రతాలూ, నోములూ, పూజలూ ఎన్నో చేసింది. ఇంకా చేస్తూనే ఉంది. పేరంటాలకీ, గుడికీ వెళ్లడానికి తప్ప సాధారణంగా ఇల్లు కదల దావిడ. ఇంటికి ఏం కావలిసి వచ్చినా మొగుడే తెచ్చి పడేస్తాడు. ఒకవేళ ఏదన్నా నిండుకుంటే, పెరట్లోంచి వక్కింటి కాంతమ్మగారిని పిలిచి అప్పు అడుగుతుంది. మళ్ళీ తీర్చేస్తుంది. సాధారణంగా సుగుణ దగ్గర ఏదీ తీసుకోదు ఏ చిల్లరో తప్ప. సుగుణ మడీ ఆచారం పాటించదని; వాళ్లింట్లో వస్తువులు ఓ పట్టాన ముట్టుకోదు - అత్యవసరమైతే తప్ప. అంతేకాదు సుగుణ ఉద్యోగం చేస్తూ అవస్థ పడటం ఆవిడకి నచ్చదు. 'ఆడవాళ్లు ఉద్యోగాలు చేసి ఏం ఉద్దరిస్తున్నారు? రోజు కో రకం చీర కట్టుకుని ఆఫీసుకి వెళ్లడం, వంటింట్లో భర్తచేత చాకిరీ చేయించడం, పిల్లలు వద్దనుకోవడం' - అంటూ ఓ దండకం చదువుతుంది దావిడ. సుగుణ తనకున్న ఆడపిల్ల ఒక్కరే చాలు, ఇంక పిల్లలక్కర్లేదు అనుకోవడం మరి ఓగాత్యంలా అనిపిస్తుందావిడకి. అలా అని ఆవిడకి సుగుణంటే ఇష్టం లేకపోవడం లేదు.

'రండి సావిత్రమ్మగారూ! ఏవన్నా కావాలండీ?' అంది సుగుణ కుర్చీలోంచి లేస్తూ.

'అబ్బే, ఏదీ అక్కర్లేదు' అంటూ పక్కనున్న గట్టు మీద కూచుంది.

'ఏవిటి, మీ ఇద్దరి ఫోటోలూ ఏదో పత్రికలో పడ్డాయిట - ఆ కాంతమ్మగారి కోడలు చెప్పింది' అని మొదలు పెట్టింది దావిడ.

'అవునండీ. "అన్యోన్య దంపతులు" అనే శీర్షిక కింద మమ్మల్ని గురించి రాసి మా ఫోటోలు వేశారండీ' అంది సుగుణ.

'వాళ్ల కెలా తెలుసు మీరు అన్యోన్య దంపతులని?'

'ఉద్యోగాలు చేస్తున్న మహిళల్లో కొంతమందిని - ముఖ్యమైన ఆఫీసుల్లో పనిచేస్తున్న ఆడవాళ్లని

కొందరిని ఎంచుకుని ఆ పత్రిక వాళ్లొచ్చి కొన్ని ప్రశ్న లడిగారు. ఆ ఆడవాళ్ల భర్తల్ని కూడా కలుసుకుని వాళ్లని కూడా ప్రశ్నలడిగి అప్పుడు తెలుసుకున్నారు. నెలనెలా ఒక్కొక్క జంట గురించి రాస్తున్నారండీ.'

'నాకు తెలియకడుగుతానూ, మీరూ అందరికీ మల్లె కీచులాడుకుంటూనే ఉంటారు కదా, మరి అన్యోన్య దంపతు లెట్లా అయారు? మీరిద్దరూ ఆ మోటారు సైకిలు మీద తిరుగుతూ ఉంటారనా?' అని ఆరా తీసింది దావిడ. ఆవిడ భర్తని ఎందుకో అందుకు సాధిస్తూనే ఉంటుంది - బజారు నుంచి తేవలసిన సరుకు ఏదో మరిచిపోయాడనో, సరుకు నాసి రకం తెచ్చాడనో - ఎందుకో ఒకండుకు. ఆయనా కసురుతూనే ఉంటాడు పెళ్లాన్ని చీటికీ మాటికీ.

'మనుషులన్నాక భేదాభిప్రాయాలు లుంటాయి కదండీ. భార్యభర్తలకి మాత్రం ఉండవా? అప్పుడప్పుడు వాదోపవాదాలు తప్పవు కదా. కానీ, సంసార బాధ్యతల్ని ఇద్దరూ కలిసి మెలిసి ఎలా నిర్వహిస్తున్నారు, ఒకరినొకరు ఎంతవరకు అర్థం చేసు కుంటున్నారు, ఎంతగా గౌరవించుకుంటున్నారు అన్నదాన్ని బట్టి వాళ్ల అన్యోన్యత తెలుస్తుంది కదండీ' అంది సుగుణ మర్యాదగా.

'ఏమో, ఈ అన్యోన్యతలూ, ఒకరినొకరు అర్థం చేసుకోవడాలూ, గౌరవించుకోవడాలూ - ఇలాంటివి మాకు తెలియవు సుమా. భర్త అంటే ఇంటికి యజమాని. నేను భార్యని - నా పతివ్రతా ధర్మం నేను నిర్వర్తించడం - అంతవరకే తెలుసు నాకు.

'ఎక్కడ తెలుసుకున్నారండీ ఈ ధర్మాలన్నీ మీరు?' అని అడిగింది సుగుణ ఏమీ ఎరగనట్లు.

'ఏముందమ్మా, వ్రత కథలూ, పురాణాలూ లేవూ? ఆడవాళ్లు ఎవరు నేర్చుకున్నా, పెద్దవాళ్లు ఎవరు నేర్చినా వాటి నుంచే కదా.'

'మరి మీకు అందులో లోపాలేవీ కనిపించలేదండీ?'

'లోపాలేమిటమ్మా? మరి చిత్రంగా మాట్లాడుతున్నావు!' అందావిడ.

'ఆదర్శగృహిణి లక్షణాలు ఎలా ఉండాలో, పతివ్రతా ధర్మాలేమిటో ద్రౌపది సత్యభామకీ బోధించిందిటండీ. ఈ మధ్యనే మా స్నేహితురా లోకావిడ వాటి గురించి ఒక వ్యాసంలో రాసిందండీ. అది చదివాక నా కనిపించింది - అటువంటి ఆదర్శ గృహిణులూ, పతివ్రతలూ ఈ కాలంలో ఎవరైనా ఉంటారా అని!' అంది సుగుణ నవ్వుతూ.

'అయ్యో, అయ్యో, ఎంతమాట! అందరినీ ఒక్క తాటిని కట్టేస్తున్నావు' అంటూ మంగళ సూత్రాలు రెండూ పైకి తీసి కళ్ల కద్దుకుని మళ్ళీ పమిటలో దోపుకుంది దావిడ.

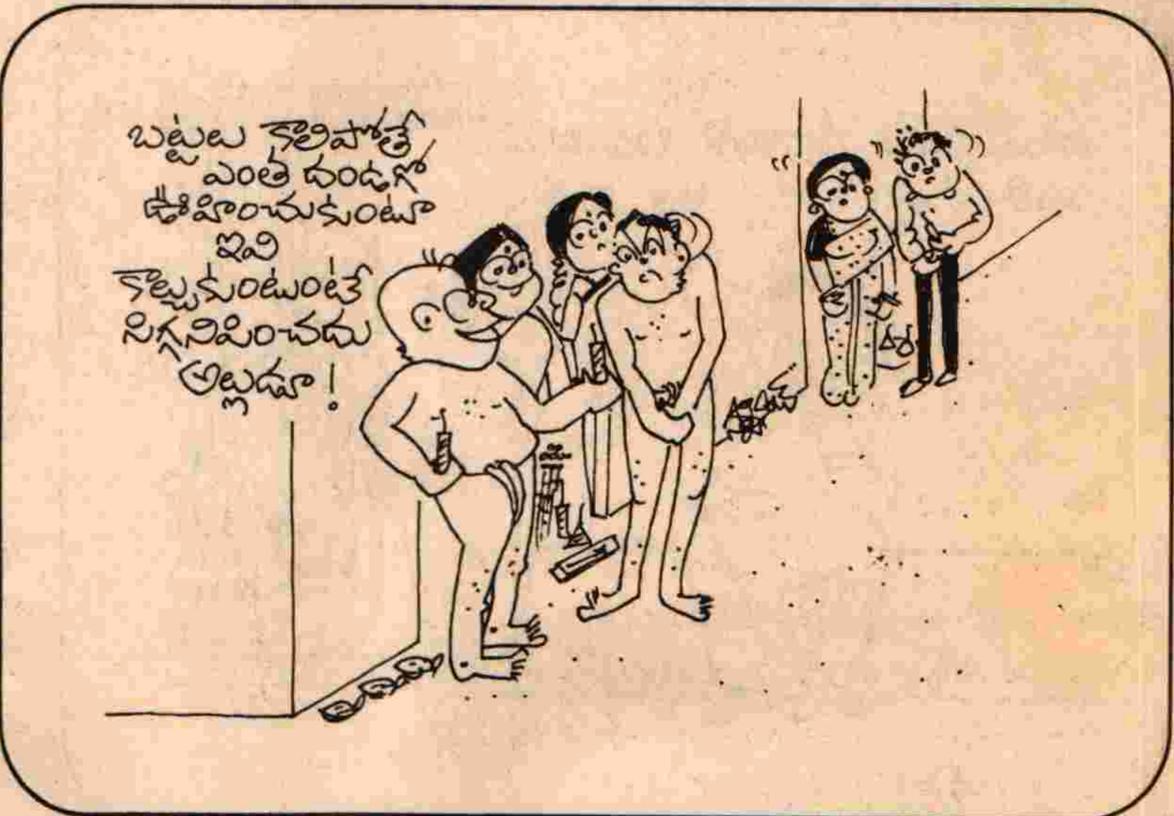
'ఇంతకీ ఏమని బోధించిందమ్మా ఆ ద్రౌపది?' అంది దావిడ కుతూహలంగా ముందుకి జరిగి. ఆవిడకి పురాణాలంటే మహా ఇష్టం.

'ఉండండీ, ఆ వ్యాసం పట్టుకొస్తాను' అని చెప్పి, సుగుణ లోపలికి వెళ్లి అలమారులోంచి వెతికి తీసుకొచ్చి 'ఇదిగో వినండి' అంటూ ఆ వ్యాసంలోని కొంత బాగాన్ని చదవడం మొదలు పెట్టింది.

"1. భార్య భర్తని అనుసరిస్తూ మెలగాలి."

'అవునూ, అందులో కొత్తగా చెప్పేదేముంది?' అంటూ వ్యాఖ్యానించింది సావిత్రమ్మగారు.

"2. భర్త మరో వనిత మీద మోజు పడినా, అలగకుండా సహించాలి."

ఒక్క క్షణం ఆగింది సుగుణ. అనుకున్నట్లుగానే సావిత్రమ్మగారు తక్షణం స్పందించింది.

'ఊహూ, మొగుడెన్ని వేషాలు వేసినా సహించాలా!' అని సాగదీసింది దావిడ.

మనసులో, సుగుణ ఆ పాయింటుకి ఆవిడకి మార్కులు కొట్టేసింది. చదవడం కొనసాగించింది.

"3. భర్త పట్ల భక్తి కలిగి ఉండాలి."

'అవును మరి. పతిభక్తి కదా పతివ్రతా లక్షణం' అంది దావిడ.

రెండో పాయింటుకీ, మూడో పాయింటుకీ ఆవిడ స్పందనలో వైరుధ్యం ఉందని ఆవిడ గుర్తించలేదు. సుగుణ ఏమీ అనలేదు - ఎందుకొచ్చింది అనుకుని.

"4. ఇతర పురుషుల్ని తృణప్రాయంగా చూడాలి."

'అవును, పరపురుషుల్ని తాకినా, తలచినా మహాపాపం కదా మరి' అంది దావిడ.

మంగళ సూత్రాల్ని మళ్ళీ కళ్ల కద్దుకుంటుంది దేమోనని ఆగింది సుగుణ. లేదు. అందుకని కొనసాగించబోతుంటే ఒక ఆలోచన వచ్చింది - ఆఫీసులో బాసుని తృణప్రాయంగా చూస్తే, ఉద్యోగం ఏమవుతుందా అని! అయితే, నందర్నాన్నిబట్టి అలా చూడాలితే అని సర్దిచెప్పుకుంది. బస్సులో చీటికీ మాటికీ పొరపాటునో, కావాలనో తగిలే పరపురుషులు గుర్తుకొచ్చారు సుగుణకి. సావిత్రమ్మగారిలా మడి కట్టుకుని ఇంట్లో కూచోవడానికి తనకెలా కుదురుతుంది అనుకుని సర్దుకుంది.

'ఆ, ఇంకా ఏం చెప్పిందమ్మా ద్రోపది?' అని ఉత్సుకత చూపించింది దావిడ. ఎందుకంటే, ఆ

పాయింటుకే అన్నిటికన్నా ఎక్కువ మార్కులు. ఇందులో మొత్తం మార్కులు తెచ్చుకుంటేనే కదా పతివ్రత అనిపించుకోగలదు ఏ గృహిణి అయినా.

"5. స్నాన భోజన శయనాదుల్ని భర్తకన్న ముందుగా చెయ్యకూడదు."

'భోం చెయ్యడం, పడుకోవడం ఆడదానికి ఆలస్యంగా ఎలాగూ తప్పదు. స్నానం కూడా ముందుగా చెయ్యకూడదంటే ఎలా?' అంది సావిత్రమ్మగారు సాలోచనగా. మార్కులు తగ్గుతాయన్నట్లు ఆవిడ బాధ. సుగుణ తన కిందులో పూర్తిగా సున్న రావచ్చు అనుకుంది. ఆ మూడింటిలోనూ కూడా - భర్తకన్న ముందుగానో ఆలస్యంగానో వీలునిబట్టే గాని, రూలుని బట్టి కాదు సుగుణ చేయడం.

"6. భర్తకి చేయవలసిన సకల సేవల్ని భోజనాది సమయాల్లో భార్య స్వయం చెయ్యాలి. సేవకుల్ని నియమించకూడదు."

'నొకర్లున్న వాళ్లకిగాని, మన కెలాగూ వండి వడ్డించక తప్పదు, రాత్రిళ్లు కాళ్లు పట్టకా తప్పదు కదా' అంటూ నిట్టూర్పు విడిచింది దావిడ.

'మరి మా అమ్మా వాళ్లింట్లో చుట్టాలోచ్చినప్పుడు వంటావిణ్ణి పెడితే ఆవిడే వడ్డించేదండీ మా నాన్నగారికి కూడా. మరి మా అమ్మ ఆదర్శగృహిణి కాదంటారా?' అని అడిగింది సుగుణ.

'ఆ, మరి అంత తు.చ. తప్పకుండా పాటించాలంటే ఎలా సాగుతుంది? దేనికయినా పట్టా విడుపూ ఉండాలి' అంది దావిడ సర్దుబాలు ధోరణిలో.

'అమ్మయ్య!' అనుకుంది సుగుణ. ఇందులో తనకి మార్కులు పోయినా పరవాలేదు. తను ముందుగా ఆఫీసుకి వెళ్లాల్సివచ్చినా, తనకి

నీరసంగా ఉందని పడుకున్నా భర్తే అన్నీ బల్లమీద పెట్టుకుని వడ్డించుకు తిని, మళ్ళీ గిన్నెలు వంటింట్లో సర్దేస్తూ ఉంటాడు.

'ఇప్పటి కెన్నెనాయమ్మా? ఆరా? ఇంకా ఉన్నాయా? ఉంటే చదువు' అంది దావిడ.

"7. పొదుపు చెయ్యాలి. భర్త సంపాదించిన దాన్ని దుబారా చెయ్యకూడదు."

'సరిగ్గానే చెప్పింది' అంది దావిడ.

సుగుణ అనుకుంది - తనూ సంపాదిస్తోంది కదా - భర్త దుబారా ఖర్చులు చేస్తే ఏమనాలి?

"8. ఇల్లా, వంటిల్లా, ఇంటిచుట్టూ పరిశుభ్రంగా ఉండేట్లు చూసుకోవాలి."

సావిత్రమ్మగారి కిందులో బాగా మార్కులొస్తాయని తెలుసు సుగుణకి. కడిగిందే కడుగుతూ ఇల్లా వంటిల్లా మహా శుభ్రంగా ఉంచుతుంది దావిడ. పనిమనిషి గిన్నెల మనిషి వదిలే వరకూ తోమేదాకా దాన్ని తోమేస్తుంది దావిడ. ఇల్లు కళాత్మకంగా పెట్టుకోవడం, వంటింట్లో గిన్నెలు తళతళలాడేట్లు ఉంచుకోవడం తనకీ ఇష్టమే. కాని కుదరొద్దా? టైమూ ఉండదు, ఓపికా ఉండదు. ఎలా ఉన్నా భర్త పట్టించుకోడు కాబట్టి సరిపోతోంది సుగుణకి.

'9. మాటి మాటికీ వాకిట్లో నిలబడకూడదు.'

సావిత్రమ్మగారేం మాట్లాడలేదు. తోచనప్పు డల్లా వీధి గుమ్మంలో నుంచుని చోద్యం చూడటం ఆవిడ కలవాటే. సుగుణకి అంత తీరుబడి ఉండదు - ఇంటిపనీ, ఆఫీసు పనితో.

"10. అసతులతో స్నేహం పనికిరారు."

'ఎవరితో పనికిరాదంటుంది?' అని అడిగింది దావిడ.

'అసతులు అంటే కులటలండీ.'

'అయ్యో, అయ్యో, ఆ మాట వేరే చెప్పాలా! పరువు పోదూ!' అంది దావిడ కొంగు రెండో భుజం చుట్టూ మరింత బిగదీసి లాక్కుంటూ.

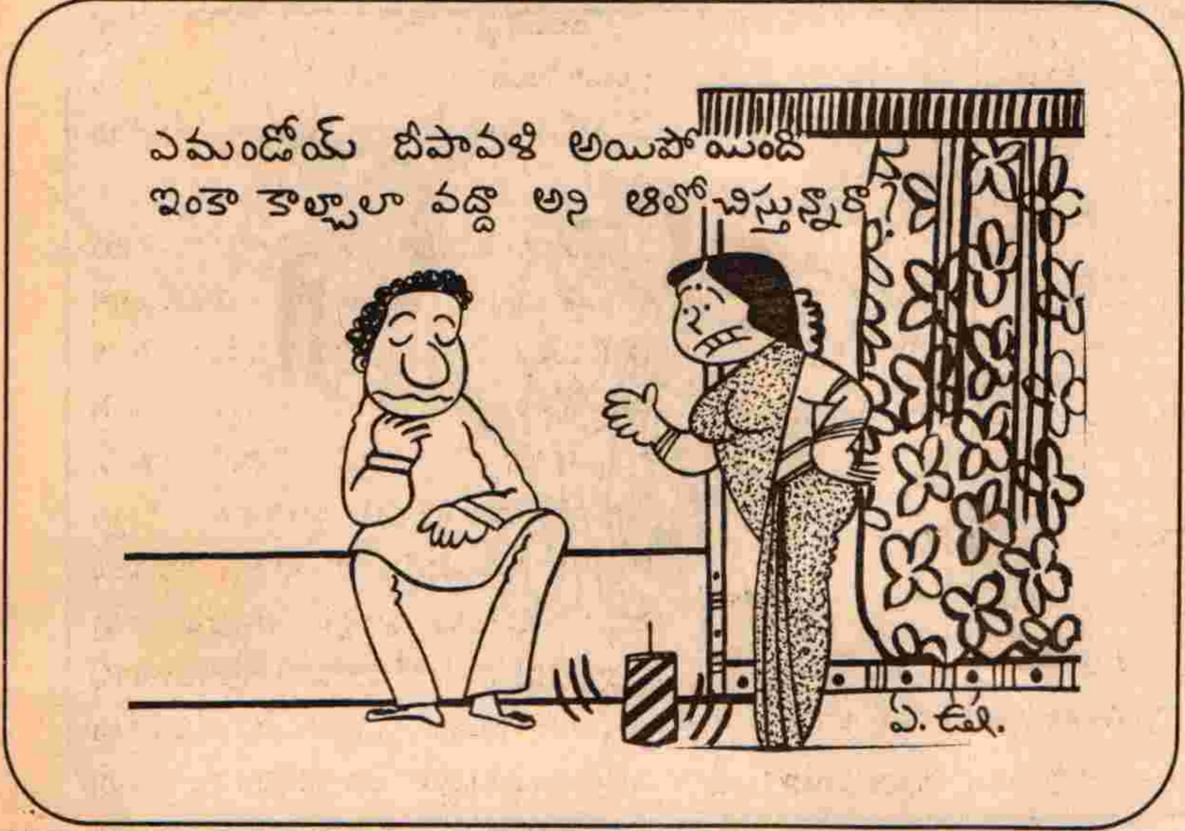
సుగుణ కో సందేహం వచ్చింది - 'అసతి' కి పుల్లింగం ఏమిటో? - అని. 'అసతి' అంటారా? అసలా మాట ఉందా నిఘంటువులో? తన వెర్రి కాకపోతే, ఎందుకుంటుంది! - అనుకుంది.

"11. చీటికీ మాటికీ పోట్లాటలు పెట్టుకోకూడదు."

'కావాలని ఎందుకు పెట్టుకుంటాం?' అంది దావిడ. సుగుణ ఒప్పుకుంది ఆవిడ అన్నదానికి.

"12. ఊరికే నవ్వకూడదు."

'నవ్వోస్తే నవ్వకుండా ఎలాగండీ? అయినా ఊరికే నవ్వతారా ఎవరైనా, పిచ్చివాళ్లు తప్ప!' అంది సుగుణ.

'అలా కొట్టిపారేయకమ్మాయ్! నవ్వు నాలుగు విధాల చేటు అన్నారు.'

'ఆడవాళ్ళకే వర్తిస్తుందాండీ ఆ సామెత?'

'అంతేమరి. చూడు, ద్రౌపది దుర్యోధనుడిని చూసి నవ్వుబట్టే కదా దుర్యోధనుడు పగబట్టాడు.'

'ద్రౌపది స్వానుభవంతో చెప్పిందన్నమాట! అవునుగాని సావిత్రమ్మగారూ, మీవారు ఎప్పుడైనా అరటి వండు తొక్కమీద కాలుజారి పడ్డారనుకోండి, మీకు నవ్వురాదా?'

'ఎందుకు రాదు!' అందావిడ ముసిముసిగా నవ్వుతూ. 'ఓసారి అలాగే జరిగింది. నా నవ్వు చూసి ఆయనకి ఎంత ఉడుకు మోతనం వచ్చిందనుకున్నావ్! కొట్టినంత పని చేశారు.'

'చూశారా మరి! నవ్వుడం సహజం. నవ్వుడానికి ఆడ, మగ తేడా ఉండదు, ఉండకూడదు.'

"13. వదరబోత్తనం ఉండకూడదు."

'ఎవరికీ ఉండకూడదు. ఆడా మగా తేడా ఏముంది?' అందావిడ.

"14. భర్త ఊళ్ళో లేకపోతే పుష్పగంధ దీప్తాభరణ ప్రతీతి' ధరించకూడదు."

సావిత్రమ్మగారు భర్త ఊళ్ళో లేనప్పుడు పేరంటాలకి వెళ్ళాల్సి వస్తే శుభ్రంగా ముస్తాబు చేసుకునే వెడుతుంది. ఆవిడకి ఆ సంగతి గుర్తుకొచ్చినట్టుంది.

'ఊరికే ఎవరు ముస్తాబు చేసుకున్నామంటారు! అయినా, దొడ్లో పువ్వులు పూస్తూంటే ముత్తయిదువ కోసి తల్లో ముడుచుకుంటే తప్పేముంది?'

ఆవిణ్ణి సమర్థించింది సుగుణ - తనకి అసలు తల్లో పువ్వులు వెట్టుకునే అలవాటు లేకపోయినా, భర్త ఊళ్ళో లేకపోతే బద్దకించి వంట కూడా సరిగ్గా చేసుకోదు సుగుణ-ముస్తాబు మాట అలా ఉంచి.

"15. భర్త మీదే మనసు లగ్నం చేసి, భర్త ఆగమనాన్ని కాంక్షిస్తూ కాలం గడపాలి."

'వేరే వనులేం చేసుకోకుండా భర్తనే తలుచుకుంటూ ఎప్పుడు తిరిగొస్తాడా అని ఎదురుచూస్తూ కూచోవాలంటే ఎలా కుదురుతుందండీ?' అంది సుగుణ.

'బాగా చెప్పావ్! అందావిడ.

"16. అత్తగారి పట్ల భక్తి కలిగి ఉండాలి. ఆవిడ చెప్పినట్లు నడుచుకోవాలి. ఆవిడకి సపర్యలు చెయ్యాలి."

'చెప్పడం సులభమే! చేసే కోడళ్లుంటే మాత్రం, చేస్తే సంతోషించే అత్తలుండొద్దా? అయినా, ఈ రోజుల్లో అలాంటి కోడళ్లెక్కడున్నారు!' అందావిడ కోడలి గానూ, అత్తగానూ తన అనుభవాల్ని గుర్తు చేసుకుంటూ.

'ఏదైనా జబ్బు చేస్తే సపర్యలు చెయ్యడం

1996 కథాసమీక్ష అవార్డు

శ్రీ వేదగిరి కమ్యూనికేషన్స్ 1996 లో వచ్చిన కథల మీద సమీక్షా వ్యాసాలను ఆహ్వానిస్తుంది. ఉత్తమ వ్యాసానికి 'వేదగిరి పూర్ణచంద్రరావు స్మారక అవార్డు' కింద వెయ్యి నూట పదహారు బహుకరిస్తుంది. వ్యాస రచనలో పాల్గొనేవారు తమ రచనలను 1997, జనవరి 10లోగా పంపాలని, శ్రీ వేదగిరి కమ్యూనికేషన్స్, 1-8-59/1/7, చిక్కడపల్లి, హైదరాబాదు-500 020- వారు తెలియజేస్తున్నారు.

ఎలాగూ చెయ్యాలి, అంతేగాని ఉత్తినే ఎందుకండీ! అది సరే, ఏదైనా విషయంలో భర్త ఒకలాగ, అత్తగారు మరొకలాగ చెయ్యమంటే ఎవరి మాట వినాలనేది సమస్య కాదాండీ?' అంది సుగుణ.

ఆవిడ మాట్లాడలేదు.

"17. గురు విప్ర అతిథి పూజా సత్కారాలు చెయ్యాలి."

'పూర్వం అంతేమరి! అంత నిష్ఠగా చేసేవారు, ఆదరించేవారు. ఈ కాలంలో ధరలు మండిపోతూంటే అన్నీ యథావిధిగా సాగుతాయా!' అందావిడ.

సరిగ్గా ఆఫీసుకి బయలుదేరే సమయానికి ఊరి నుంచి బంధుమిత్రు లెవరైనా హఠాత్తుగా దిగితే ఎంత చిరాకేస్తుంది! అతిథి పూజ కాదు, బడితే పూజ చెయ్యాలనిపిస్తుంది' అనుకుంది సుగుణ. పైకి అనలేదు.

"18. భర్త మెత్తని వాడు కదా అని గయ్యాళి తనం చూపించకూడదు. అవకాశం వస్తే మెత్తని వాడు విషసర్పంలా మారగలడు."

'ఏకు మేకవడం అంటే అదే!' అంది సుగుణ. ప్రియుడు మొగుడయ్యాక మారినట్లు! - అనుకుంది మనసులో. సుగుణ మాటలకి ఆవిడ నవ్వింది మెత్తగా.

"19. సేవకుల మంచి చెడ్డల్ని చూసుకుంటూ ఉండాలి."

'చూసుకోవద్దు మరి!' అందావిడ.

"20. ఇంటి ఖర్చుల విషయం చూసుకోవాలి.' 'అదే! విటి! అవన్నీ ఇంటి యజమాని చూసుకోవాల్సిన పని కాదా?' అందావిడ.

'మా ఇంట్లో మేమిద్దరం చూసుకుంటామండీ' అంది సుగుణ.

'అవునూ, మీరిద్దరూ నంపాదించు కుంటున్నారు కాబట్టి' అందావిడ.

"21. కుటుంబ భారా న్నంతటినీ భర్తకి ఆయాసం కలక్కుండా నిర్వహించుకోవాలి."

'భారాన్నంతా భార్యే మోస్తే ఆవిడకి మాత్రం ఆయాసం కలగదుటండీ!' అంది సుగుణ.

'మా బాగా చెప్పావ్! అంటూ సావిత్రమ్మగారు నవ్వి, 'భర్త అంటే భరించేవాడు అంటారు కదా' అంది.

'ఆఖరున ఏమని ముక్తాయింపు ఇచ్చిందో వినండి -

"22. భర్తకి శుశ్రూష చేసినందువల్ల సంతత శుభాలు కలుగుతాయి."

'సంతత శుభాలు ఎలా ఉన్నా, మహాపతివ్రత అనే బిరుదు మాత్రం లభిస్తుంది లెండి' అంది సుగుణ.

'అంతకన్న మహాభాగ్యం ఏముంటుందమ్మా!' అంటూ మంగళసూత్రాలు మరోసారి కళ్ళకద్దుకుని, 'ఏమిటో, ఎంత చేసినా...' అంటూ నిట్టూర్చిందావిడ.

సుగుణ నవ్వుకుంది. ఎంత బిరుదు కోసం అయితే మాత్రం అంత భారం మొయ్యాలా! భర్తల మెప్పుకోసం, అత్తగారి మెప్పుకోసం, అందరి మెప్పుకోసం ఎంత చేసినా ఆ ద్రౌపది ఎన్ని అవమానాలు సహించవలసి వచ్చింది! అయితే, నిజానికి అవి ద్రౌపది స్వయంగా చెప్పిన సూత్రాలా?! పలికించినవాడు తొలుత వ్యాసుడు కాదా? తెలుగు పద్యాల్లో తెలిపిన వాడు ఎఱ్ఱాప్రగడ! మధ్యలో ద్రౌపదిని తలుచుకుంటే జాలేసింది సుగుణకి. ఏమైనా, సావిత్రమ్మగారు మాత్రం అనుకున్నంత అమాయకురాలేం కాదులే! అనుకుంది.